

Allmänna motioner om mervärdesskatt m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet ett antal motioner från den allmänna motionstiden under hösten 2006. Motionerna rör mervärdesskatteområdet samt taxerings-, skattebetalnings- och folkbokföringsfrågor.

Inom mervärdesskatteområdet finns förslag som gäller de reducerade skattesatserna, beskattningen av ideella föreningar, företagens anskaffning av skåpbilar, fastighetsskötsel i egen regi, förluster vid stöld och rån samt vindkraftskooperativens avdrag för kooperativ utdelning.

Vidare finns förslag som gäller skatte- och avgiftskontrollen, införandet av servicecheckar, beviljande av F-skattsedlar, information på skattsedeln om uttaget av socialavgifter och processen vid uttag av skattetillägg.

Förslagen som rör folkbokföringen gäller t.ex. införandet av ett nytt soc-kenbegrepp, folkbokföring hos annan utan medgivande, skyddet för uppgifter om förföljda personer, arkivering av folkbokföringsuppgifter samt hanteringen av SPAR-registret.

Utskottet avstyrker motionsförslagen.

I betänkandet finns 6 reservationer och 1 särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Utskottets överväganden	6
Reducerad mervärdesskatt för vissa varor och tjänster	6
Allmännyttiga ideella föreningar	9
Företagsbilar	11
Fastighetsarbete i egen regi	13
Stöld och rån	14
Inbetalning av mervärdesskatt	15
Vindkraftskooperativ	17
Skatte- och avgiftskontroll	19
Servicecheckar	22
F-skattsedel	23
Uppgift om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedel och lönebesked	25
Skattetillegg	26
För sena skatteinbetalningar	28
Skriftliga svar från Skatteverket	29
Ett nytt sockenbegrepp i folkbokföringen	30
Folkbokföring hos annan utan medgivande	31
Skyddad identitet i folkbokföringen	32
Arkivbeständig folkbokföring	35
SPAR-registret	36
Reservationer	38
1. Reducerad mervärdesskatt för vissa varor och tjänster, punkt 1 (v)	38
2. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 8 (v)	39
3. Servicecheckar, punkt 9 – motiveringen (s, v)	40
4. F-skattsedel, punkt 10 (s, v)	40
5. Uppgift om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedel och lönebesked, punkt 11 – motiveringen (s, v)	42
6. Skriftliga svar från Skatteverket, punkt 14 (v)	42
Särskilt yttrande	43
Skatte- och avgiftskontroll, punkt 8 (s)	43
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	44
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006	44

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Reducerad mervärdesskatt för vissa varor och tjänster

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Sk214, 2006/07:Sk284, 2006/07:Sk301, 2006/07:Sk317 och 2006/07:So375 yrkande 10.

Reservation 1 (v)

2. Allmännyttiga ideella föreningar

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Sk236 och 2006/07:Sk310.

3. Företagsbilar

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk280.

4. Fastighetsarbete i egen regi

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk276.

5. Stöld och rån

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Sk241 yrkande 3 och 2006/07:Ju310 yrkande 16.

6. Inbetalning av mervärdesskatt

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Sk217 och 2006/07:Sk306.

7. Vindkraftskooperativ

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk294.

8. Skatte- och avgiftskontroll

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Sk211, 2006/07:Sk212, 2006/07:Sk256, 2006/07:Sk278 yrkande 7 och 2006/07:Sk303.

Reservation 2 (v)

9. Servicecheckar

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk271.

Reservation 3 (s, v) – motiveringen

10. F-skattsedel

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Sk210, 2006/07:Sk254 yrkandena 1 och 2 samt 2006/07:Ju361 i denna del.

Reservation 4 (s, v)

11. Uppgift om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedel och lönebesked

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Sk203, 2006/07:Sk207, 2006/07:Sk208 och 2006/07:Sk305 yrkandena 1 och 2.

Reservation 5 (s, v) – motiveringen

12. Skattetillägg

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk229.

13. För sena skatteinbetalningar

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk220.

14. Skriftliga svar från Skatteverket

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk260.

Reservation 6 (v)

15. Ett nytt sockenbegrepp i folkbokföringen

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk238.

16. Folkbokföring hos annan utan medgivande

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk293 yrkandena 1 och 2.

17. Skyddad identitet i folkbokföringen

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk216.

18. Arkivbeständig folkbokföring

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk213.

19. SPAR-registret

Riksdagen avslår motion 2006/07:Sk227.

Stockholm den 27 februari 2007

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Raimo Pärssinen (s), Gunnar Andrén (fp), Lena Asplund (m), Fredrik Olovsson (s), Lennart Sacrédeus (kd), Fredrik Schulte (m), Britta Rådström (s), Helena Leander (mp), Hans Olsson (s), Per Åsling (c) och Anne-Marie Wallouch (v).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I det följande behandlar skatteutskottet allmänna motionsyrkanden som rör mervärdesskatteområdet samt taxerings-, skattebetalnings- och folkbokföringsfrågor. Motsvarande motioner behandlades förra riksmötet i betänkanterna 2005/06:SkU13 Folkbokföringens koppling till kyrkliga församlingar, 2005/06:SkU19 Allmänna motioner om mervärdesskatt och 2005/06:SkU21 Allmänna motioner om taxering och skattebetalning m.m.

Motionsyrkandena återges i förteckningen över behandlade förslag, se bilaga.

Utskottets överväganden

Reducerad mervärdesskatt för vissa varor och tjänster

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om övergång till enhetlig momsats, ändrade gränsdragningar och nya områden med reducerad skattesats.

Jämför reservation 1 (v).

Bakgrund

Mervärdesskattesatsen anges som en påläggsprocent, dvs. procentsatsen används för att räkna ut ett pålägg på beskattningsunderlaget före mervärdesskatt. Huvudregeln är att mervärdesskatt tas ut med 25 %. Härutöver finns det två reducerade skattesatser; 12 % och 6 %. De reducerade skattesatserna har följande tillämpningsområden.

12 %	Livsmedel, hotellrum, camping, konstnärs försäljning av egna konstverk samt import av konstverk, samlarföremål och antikviteter.
6 %	Dagstidningar, tidskrifter och böcker, entré till konserter, biograf, teater-, opera- och balettföreställningar, djurparker, persontransporter, viss biblioteksverksamhet, viss museiverksamhet, upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, rätt till ljud- och bildupptagning samt idrottsområdet.

Motioner

I motion Sk214 av Kent Olsson (m) anför motionärerna att det är olyckligt att olika skattesatser tillämpas inom kultursektorn och att det är obegripligt för de flesta människor att mervärdesskatten är låg när en orkester ger en konsert men inte när den spelar dansbandsmusik. Motionären begär ett tillkännagivande om att det måste bli samma skattesats för dansmusik och konserter.

I motion Sk284 av Allan Widman (fp) anför motionären att differentierade skattesatser leder till att människor får allt svårare att bedöma följden av sitt agerande och dessutom inbjuder till skatteplanering eller fusk. Kostnaderna för att administrera olika nivåer på omsättningsskatten blir större. Motionären begär ett tillkännagivande om att regeringen bör påbörja ett arbete för att införa en enhetlig momsats.

I motion Sk301 av Ingemar Vänerlöv (kd) tar motionären upp att antalet ungdomar som tar körkort minskar och att detta kan medföra att de utestängs från arbetsmarknaden. Ett sätt att öka möjligheten för fler ungdomar att skaffa körkort är enligt motionärens uppfattning att avskaffa momsen på körkortsutbildningen, och motionären föreslår ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda den frågan.

I motion Sk317 av Anne Marie Brodén (m) anförs att hög moms på restaurangprodukter innebär att restauranger har svårt att klara konkurrensen med exempelvis snabbmat eller lunchmat för avhämtning. Lunch och middag på restaurang kan aldrig reduceras till att vara tillfälle för enbart näringsintag, varför diskrepansen i momssatser direkt motverkar möjligheter till sundare lunchvanor. Motionären vill ha en översyn där inte minst hälsoaspekter vägs in. En utgångspunkt måste vara att samma vara har samma beskattning.

I motion So375 yrkande 10 av Lars Ohly m.fl. (v) anför motionärerna att det är väl belagt att svenskarna borde konsumera mer frukt och grönt, och det har även Folkhälsoinstitutet föreslagit som en målsättning för goda matvanor. För att öka konsumtionen av dessa varor bör möjligheten att sänka momsen på frukt och grönt utredas.

Utskottets ställningstagande

Efter ett tillkännagivande från riksdagen våren 2002 (bet. 2001/02: SkU18, rskr. 199) tillsatte regeringen en utredning med uppdrag att göra en översyn av tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna och undantagen från beskattning inom mervärdesskatteområdet (dir. 2002:141) – Mervärdesskattesatsutredningen.

Mervärdesskattesatsutredningen har i en första etapp genomfört en kartläggning av de avgränsningsproblem som differentieringen medför. Rättsliga, administrativa, ekonomiska, fördelningspolitiska och statsfinansiella aspekter på differentieringen har analyserats, liksom mervärdesskattesatsernas betydelse för konkurrensen mellan olika företag och för internationell konkurrens. Kartläggningen och analysen redovisades i juni 2005 i delbetänkandet Enhetlig eller differentierad mervärdesskatt? (SOU 2005:57). Utredningens slutsats var att den nuvarande skattesatsdifferentieringen leder till betydande gränsdragningsproblem inom flertalet av de konsumtionsområden där lägre mervärdesskatt tillämpas och att dessa problem löses bäst genom att enhetliga regler införs. En enhetlig mervärdesskatt skulle också vara till fördel på flera andra sätt, bl.a. genom att förbättra konkurrensneutraliteten, förenkla för företag och myndigheter, medverka till finansieringen av en lägre generell mervärdesskattenivå och bidra till en ur statsfinansiell synpunkt stabilare skattebas. Mot denna bakgrund rekommenderades i delbetänkandet en övergång till en enda skattesats, där slopandet av de lägre skattesatserna används för att finansiera en sänkning av den generella nivån (normalskattesatsen) från dagens 25 procent till 21,7 procent.

Mervärdesskattesatsutredningens delbetänkande har remissbehandlats och härvid har drygt ett hundratal remissinstanser yttrat sig. Flertalet remissinstanser instämmer i bedömningen att nuvarande system har brister. Uppfattningarna är dock delade när det gäller rekommendationen om en enhetlig mervärdesskattesats. Olika önskemål har framförts om fördjupade konsekvensanalyser och om ytterligare överväganden om kompensationsåtgärder.

Mervärdesskattesatsutredningens slutbetänkande På väg mot en enhetlig mervärdesskatt (SOU 2006:90) grundas på den kartläggning och de analyser som redovisats i delbetänkandet. Härvid behandlas också remissinstansernas synpunkter. Även med beaktande av de synpunkter som framförts under remissbehandlingen har utredningen funnit att införandet av en enhetlig mervärdesskatt är det klart bästa alternativet för att komma till rätta med de problem som utredningen satts att lösa. Utredningen anser således att det förslag som innefattas i rekommendationen i delbetänkandet bör genomföras. Remissbehandlingen får dock anses utvisa att det i vissa fall kan erfordras en ytterligare beredning. Det gäller de reducerade mervärdesskatter som införts som styrmedel inom vissa politikområden för att påverka konsumtion och produktion, t.ex. inom kultur- och turismområdet. I de delarna har remissinstanserna framhållit stödets betydelse för att olika samhällsmål ska kunna uppnås. Det har också hävdats att alternativa stödformer behöver övervägas om det mervärdesskatteanknutna stödet helt skulle bortfalla. Överväganden om behovet av och utformningen av stödåtgärder utanför mervärdesskattesystemet har emellertid inte fallit inom Mervärdesskattesatsutredningens uppdrag, och har därför inte behandlats i slutbetänkandet. Utredningen har i slutbetänkandet valt att inrikta förslagen på vissa områden, där det bedöms att lagstiftningsåtgärder kan vidtas utan avvaktande av ytterligare utredningsinsatser. Utredningen föreslår att den reducerade livsmedelsmomsen ersätts med en sänkning av normalskattesatsen från 25 % till 22,9 %. Utredningen lägger också fram förslag om ett antal korrigeringar av gränsdragningar m.m. inom ramen för dagens differentierade skattesatser. Ett av förslagen gäller att skattesatsen för persontransporter också bör omfatta skidliftar. Detta förslag har genomförts den 1 januari 2007 (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:FiU1).

Inom EU har frågan om vilka varor och tjänster som kan omfattas av reducerad skattesats diskuterats under flera år i rådet utan att medlemsstaterna har kunnat komma överens. Diskussionerna avslutades i början av året genom att man förlängde det s.k. lågmomsförsöket. Medlemsstaterna uppmanade då kommissionen att ta fram en utvärderingsrapport senast den 30 juni 2007. Därefter kommer frågan på nytt att diskuteras inom EU.

Enligt utskottets mening har ordningen med reducerade skattesatser och undantag genomgått en grundlig kartläggning och analys som visar att det finns goda skäl att sträva efter ett system med så få undantag och områden med reducerad skattesats som möjligt. Samtidigt framgår det att önskemålen om enkla och lättillämpade skatteregler inte kan ses isolerat utan

hela tiden måste vägas mot andra samhällliga behov. Utskottet utgår ifrån att Mervärdesskattesatsutredningens betänkanden nu övervägs av regeringen och ser därför inte någon anledning att rikta tillkännagivande till regeringen om en övergång till en enhetlig mervärdesbeskattning, införande av nya områden med reducerad skattesats eller ändrade gränsdragningar.

Utskottet avstyrker motionerna.

Allmännyttiga ideella föreningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avstyrker motionsyrkandena om ideella föreningars och trossamfunds framtida mervärdesbeskattning med hänvisning till det beredningsarbete som pågår inom Regeringskansliet.

Bakgrund

Allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund, som bedriver verksamhet som de inte behöver betala inkomstskatt för enligt inkomstskattelagen, ska enligt 4 kap. 8 § ML inte heller betala någon mervärdesskatt för omsättningar som görs i denna verksamhet. Sådana allmännyttiga ideella föreningar som är befriade från inkomstskatt och mervärdesskatt, saknar – liksom privatpersoner – möjlighet att dra av mervärdesskatten på sina inköp.

Mervärdesskatteutredningen har i betänkandet Mervärdesskatt i ett EG-rättsligt perspektiv (SOU 2002:74) funnit att det generella undantaget från mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och trossamfund som finns i Sverige inte är förenligt med EG-rätten och måste tas bort. För att denna förändring inte ska medföra en alltför stor ökning av den administrativa bördan för de berörda objekten och myndigheter föreslås att en generell omsättningsgräns om 90 000 införs. Anledningen till att gränsen sätts till just detta belopp är att det är den högsta gränsen för befrielse som medges enligt Sveriges anslutningsfördrag till EU. För att den ideella sektorn även fortsättningsvis ska få en skattemässigt positiv särbehandling föreslår utredningen vidare att direktivets möjligheter att undanta ideella aktiviteter utnyttjas. Utredningen föreslår dels bestämmelser om undantag från skatteplikt för tillhandahållande av personal för självvård och för omsättning från vissa organisationer utan vinstintresse till medlemmar, dels en utvidgning av nuvarande bestämmelser om undantag från skatteplikt inom kultur- och idrottsområdena. För att underlätta finansieringen av de undantagna, ideella eller sociala aktiviteterna föreslås vidare ett undantag från skatteplikt för omsättning av varor och tjänster inom ramen för s.k. penninginsamlingsaktiviteter. Basarer, fester, konserter, föreställningar och tävlingar samt försäljnings- och insamlingsverksamhet kan utgöra pen-

ninginsamlingsevenemang om de företas i skäligen omfattning. Skäligheten ska bedömas med hänsyn till antal evenemang och risken för konkurrens-snedvridning.

Motioner

I motion Sk236 av Mikael Oscarsson (kd) anför motionären att ett momsuttag på ideella organisationer och deras second-hand-försäljning torde vara en ytterst försumbar skatteintäkt i ett nationellt perspektiv, men samtidigt katastrofal för såväl berörda aktörer som de många människor för vilka dessa ideella organisationer i dag utgör enda hoppet om ett dragligt liv. Second-hand-verksamheten är också ett redskap i arbetet för att bygga ett ekologiskt hållbart samhälle, förmedla sociala hjälpinsatser, bidra till katastrofinsatser etc. Motionären anför att flera medlemsländer har garanterat ideella organisationer befrielse från moms på second-hand-försäljning och begär ett tillkännagivande om att direktiv inte är något skäl att införa moms på ideell verksamhet i Sverige heller.

I motion Sk310 av Lars Wegedal m.fl. (s) framhåller motionärerna att det ideella föreningslivet i Sverige är en vital och viktig del av samhället, och de begär ett tillkännagivande om att nuvarande skattebestämmelser bör uppmärksammas i det långsiktiga arbetet med att stärka det ideella föreningslivet.

Utskottets ställningstagande

Föreningslivet och det ideella arbete som bedrivs i föreningar i syfte att främja vissa allmännyttiga ändamål, såsom sociala, välgörande, religiösa, politiska, idrottsliga, konstnärliga eller liknande kulturella ändamål, har en lång tradition i vårt land. Deras stora betydelse för det svenska samhället, och även internationellt, kan inte nog understrykas.

Det är angeläget att de allmännyttiga ideella föreningarna och trossamfundet även i fortsättningen får en så positiv behandling som möjligt vid en eventuell momsbeläggning. Alla möjligheter till lättnader i mervärdesbeskattningen – eller hel befrielse – som står till buds inom ramen för den gemenskapsrättsliga lagstiftningen på området måste tas till vara.

Utskottet utgår ifrån att regeringen har samma inställning och anser att resultatet av regeringens beredning nu bör avvaktas.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna.

Företagsbilar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om ändrade regler för företagens inköp av lätta lastbilar och bussar men utgår ifrån att regeringen överväger förslaget.

Gällande bestämmelser

Personbilar och motorcyklar särbehandlas vid uttaget av mervärdesskatt. Vid redovisningen får avdrag inte göras för ingående moms vid inköpet. Å andra sidan får fullt avdrag göras för driftskostnader även om de till någon del avser privat användning. Avdragsförbudet vid anskaffning och den generella avdragsrätten för driftskostnader har ansetts ge en rimlig beskattning av den privata användningen. Avdragsförbudet gäller inte i speciella verksamheter som taxirörelse, trafikskolor etc. Särskilda regler gäller också vid förhyrning av fordon.

Avdragsförbudet omfattar även lätta bussar. Ursprungligen gällde förbudet alla lätta lastbilar med skåpkarosseri. Sedan det visat sig att lätta flaklastbilar med ett skåp som monterats med vingmuttrar kunde fortsätta att vara registrerade som flaklastbil infördes den s.k. luftspaltsregeln. Avdragsförbudet för skåpbilar begränsades då genom att lätta skåpbilar med separat förarhytt undantogs från avdragsförbudet (prop. 1993/94:225, bet. 1993/94:SkU30).

EU:s medlemsländer ger avdragsrätt för mervärdesskatten på bilar i mycket skiftande utsträckning, alltifrån full avdragsrätt för yrkesmässigt nyttjande till ingen avdragsrätt alls. De flesta länder tillämpar en beskattning som ligger någonstans däremellan, ofta som i Sverige genom någon form av schablon. I artikel 17.6 i sjätte mervärdesskattedirektivet finns en frysningsregel som ger medlemsländerna rätt att bibehålla dessa och andra undantag i avvaktan på ett gemensamt beslut.

EG-kommissionen har tidigare lagt förslag om förenklade regler för återbetalning av mervärdesskatt som förutsatte en harmonisering av avdragsrätten för kostnader för bl.a. lastbilar och andra tjänstefordon, KOM(1998) 377. Förslaget fick ett brett stöd bland företagen, och såväl Europaparlamentet som Ekonomiska och sociala kommittén tillstyrkte det i sina yttranden. I rådet har dock budgetkonsekvenserna för några medlemsstater gjort att någon enighet inte har kunnat uppnås kring detta förslag.

Kommissionen har i 2004 KOM(2004) 728 lagt fram ett nytt förslag om förenkling av de administrativa skyldigheterna i fråga om mervärdesskatt för företag som omsätter varor eller tjänster i annan medlemsstat än den i vilken de är etablerade. Även om detta förslag inte förutsätter en harmonisering av reglerna om avdragsrätt är det enligt vad kommissionen anför ändå önskvärt att en harmonisering uppnås eftersom de aktörer som lämnar in en ansökan om återbetalning då kan veta exakt för vilka varor och

tjänster det kan finnas särskilda regler i varje medlemsstat. Alltsedan det brittiska ordförandeskapet under hösten 2005 har rådsarbetsgruppen bedrivit ett intensivt arbete med förslaget. Under år 2006 har såväl det österrikiska som det finska ordförandeskapet prioriterat arbetet, och vid Ekofinmötet den 19 november 2006 fattades beslut om att fortsätta det prioriterade arbetet med momspaketet i syfte att nå en lösning till juni 2007. I paketet ingår bl.a. förslaget om en harmonisering av avdragsrätten.

Motion

I motion Sk280 av Jan-Evert Rådström och Krister Hammarbergh (m) anför motionärerna att den schabloniserade begränsningen av avdragsrätten för mervärdesskatt vid anskaffning av fordon i näringsverksamhet är byråkratisk och orättvis och att det är hög tid att reglerna ändras. Genom åren har förslag om förändringar av dessa regler avslagits med hänvisning till kommissionens förslag i KOM(1998) 377. När detta förslag nu skrinlagts på EU-nivå finns det enligt motionärernas mening inte någon grund att avvakta med en mer konsekvent avdragsrätt för mervärdesskatt för fordon i näringsverksamhet.

Utskottets ställningstagande

Mervärdesskattelagens avdragsbegränsning för personbilar omfattar också vissa lätta lastbilar och bussar. Följden är att ett företag som köper en mindre skåpbil måste ta hänsyn till mervärdesskattelagens särskilda krav på separat förarhytt om man vill dra av den ingående mervärdesskatten på anskaffningen. Det är inte heller möjligt att dra av den ingående mervärdesskatten vid anskaffning av en lätt buss.

Enligt utskottets uppfattning är den nuvarande regleringen onödigt byråkratisk och krånglig, och det bör enligt utskottets mening finnas möjlighet att förändra reglerna på ett sätt som gör att företagen kan köpa eller hyra lätta lastbilar och bussar i sin verksamhet utan att behöva ta hänsyn till olika särregler om avdragsbegränsningar vid uttaget av mervärdesskatt.

Inom EU gäller för närvarande en särskild frysningsregel för de undantag som medlemsländerna tillämpar på mervärdesskatteområdet. Bestämmelsen hindrar varje form av utvidgning av det avdragsbegränsade området men hindrar inte att detta reduceras (EG-domstolens domar i mål C-409/99, Metropol Treuhand och Stadler och C-345/99, kommissionen mot Frankrike). Om kommissionens förslag i KOM(2004) 728 genomförs skapas en ännu större frihet att genomföra förändringar av de svenska schablonreglerna på detta område. Som framgått bereds förslaget med sikte på ett beslut i juni 2007.

Enligt utskottets mening skulle en förändring av reglerna i den angivna riktningen innebära en välkommen förenkling för företagen, och utskottet utgår ifrån att regeringen kommer att uppmärksamma denna möjlighet och återkomma med ett förslag om slopade avdragsbegränsningar för företagens lastbilar och bussar. Utskottet avstyrker därför motionen.

Fastighetsarbete i egen regi

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om en översyn av bestämmelserna om uttagsbeskattning av fastighetsskötsel.

Bakgrund

Underhåll, lokalstädning, fönsterputsning, renhållning och annan fastighetskötsel ska enligt 2 kap. 8 § ML uttagsbeskattas när fastighetsägaren utför arbetena i egen regi, dvs. med egna anställda, även om verksamheten i övrigt inte är mervärdesskattepliktig. Uttagsbeskattning sker dock endast om nedlagda lönekostnader, inräknat avgifter som grundas på lönekostnaderna, överstiger 150 000 kr för beskattningsåret.

Motion

I motion Sk276 av Inge Garstedt (m) anför motionären att uttagsbeskattningen av fastighetsförvaltare i och för sig syftar till en skattemässig likabehandling men att systemet kan medföra att färre fastighetsägare tillsvidareanställer fastighetsskötare. Motionären föreslår att en översyn genomförs i syfte att bedöma om uttagsbeskattningen av fastighetsskötsel bör få vara kvar eller inte.

Utskottets ställningstagande

Bakgrunden till bestämmelsen är att många fastighetsförvaltande företag, bl.a. bostadsförvaltningsföretagen, inte är skyldiga att ta ut mervärdesskatt i sin verksamhet och därför inte heller kan dra av den skatt som fristående fastighetsskötare debiterar. För att undvika att bostadsförvaltare och andra mervärdesskattebefriade företag helt går över till fastighetsskötsel i egen regi av skatteskäl har sådan egenregiverksamhet belagts med mervärdesskatt om kostnaden överstiger 150 000 kr. Regeln tillkom i samband med 1990 års skattereform (prop. 1989/90:11).

Enligt utskottets mening syftar beskattningen till att förhindra konkurrensnedvridande effekter av den mervärdesskattefrihet som gäller för bostadsförvaltare och vissa andra fastighetsförvaltare. Utskottet är inte berett att tillstyrka en översyn i syfte att slopa denna beskattningsregel och avstyrker därför motion Sk276.

Stöld och rån

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om att näringsidkare som rånats eller bestulits ska medges ett särskilt avdrag vid redovisningen av mervärdesskatt.

Bakgrund

Förlust genom stöld, rån, förskingring etc. av kontanta medel som erhållits vid tillhandahållande av varor eller tjänster påverkar inte den mervärdesskatt som ska redovisas på grund av omsättningen.

Motioner

I motion Sk241 yrkande 3 av Jörgen Johansson och Jan Andersson (c) anförs att den butiksägare som råkar ut för ett rån ofta hamnar i en ekonomisk karusell som framstår som ologisk. Trots att näringsidkaren rånats eller bestulits måste denna betala utgående moms. En person som driver en butik och blir rånad på dagskassan får alltså förutom förlusten av dagskassan även betala in den moms som finns inkluderad i densamma. Motionärerna föreslår att mervärdesskatten inte ska behöva betalas in vid uppenbara stölder och begär en skyndsam översyn av avdragsrätten för mervärdesskatt i samband med tillgreppsbrott, rån och stöld.

Också i motion Ju310 yrkande 16 av Torkild Strandberg (fp) föreslår motionären att en företagare som utsätts för rån eller stöld får göra ett avdrag i momsredovisningen, när det är fastlagt att ett rån eller en stöld har begåtts, så att företagaren slipper betala den mervärdesskatt som hon blivit rånad på.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening skulle en ordning med befrielse från mervärdesskatt för näringsidkare som utsätts för rån eller stöld strida mot såväl gällande EG-regler som grundläggande principer för mervärdesskatteredovisningen och dessutom ge upphov till problem, t.ex. då det gäller hanteringen av gjorda avdrag för mervärdesskatt, försäkringsfrågor m.m. Utskottet finner inte skäl att ändra uppfattning i frågan utan avstyrker motionerna.

Inbetalning av mervärdesskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om förändrade betalningstidpunkter för mervärdesskatt och om en höjning av beloppsgränsen för redovisning i självdeklarationen.

Bakgrund

Redovisningen i skattekontosystemet omfattar normalt en kalendermånad. Om beskattningsunderlaget exklusive gemenskapsinterna förvärv och import beräknas uppgå till högst en miljon kronor ska redovisningen dock göras i självdeklaration. I sådant fall finns inga särskilda inbetalningsdagar för moms, utan den moms som ska betalas ska ingå i beräkningen av den F-skatt eller särskilda A-skatt som den skattskyldige ska betala. Denna regel gäller sedan den 1 januari 1996 (tidigare gällde beloppet 200 000 kr och en annan deklarationsskyldighet). Syftet med införandet av enmiljonkronorsgränsen var att införa en lättnad för de berörda småföretagen i vad avser redovisningen av mervärdesskatt (prop. 1995/96:19 s. 18, bet. 1995/96:SkU11). För handelsbolag gäller dock andra regler.

Om beskattningsunderlaget överstiger en miljon kronor gäller följande bestämmelser i fråga om redovisning och skatteinbetalning (här bortses från förekomsten av eventuell skyldighet att redovisa punktskatter).

Företag som redovisar moms varje månad men vars mervärdesskattepliktiga omsättning inte överstiger 40 miljoner kronor ska redovisa och betala in skatteavdrag och arbetsgivaravgifter på utbetalda löner senast den 12 i månaden efter utgången av redovisningsperioden och mervärdesskatt senast den 12 i den andra månaden efter redovisningsperioden. Skattedeklarationen för redovisningsperioden januari ska alltså ha kommit in till Skatteverket senast den 12 mars. I januari och augusti ska redovisningen och betalningen i stället ske den 17.

Om den mervärdesskattepliktiga omsättningen överstiger 40 miljoner kronor ska inbetalning av skatteavdrag och arbetsgivaravgifter fortfarande ske senast den 12 (resp. 17) i månaden efter redovisningsperioden, medan däremot redovisningen av dessa skatter och avgifter samt redovisning och inbetalning av moms ska ske senast den 26 (i december den 27) i månaden efter redovisningsperioden.

Tidigare var inbetalningsdagen normalt den 10 i uppbörds månaden men då ansågs inbetalningen ha skett den dag då beloppet betalades per post eller bank eller en inbetalningshandling för girering lämnades till postkontor eller lämnades för postbefordran före sista tömningstillfället. Numera anses skatten inbetald när den har bokförts på Skatteverkets konto. De gällande inbetalningsdagarna och reglerna om när en inbetalning ska anses ha skett infördes i samband med skattekontoreformen (prop. 1996/97:100 del 1 s. 279 f., bet. 1996/87:SkU23).

Den 1 januari 2007 infördes en möjlighet för mindre företag att tillämpa förenklade skatteregler. Om värdet av den skattskyldiges sammanlagda årliga omsättning här i landet normalt uppgår till högst tre miljoner kronor behöver mervärdesskatten inte redovisas till staten förrän betalning mottagits. Avdrag för ingående mervärdesskatt får då inte göras förrän inköp betalats (prop. 2005/06:174, bet. 2005/06:SkU31).

Motioner

I motion Sk217 av Anna König Jerlmyr och Tomas Tobé (m) anför motionärerna att dagens inbetalningsregler leder till att många företag tvingas betala in mervärdesskatten innan de själva har fått betalt, särskilt som kredittiderna i näringslivet generellt har förlängts på senare tid. Det är rimligt att förändra regelverket så att inkommande likvider normalt finns tillgängliga när skatter och avgifter ska inbetalas. Inbetalningstiden för mervärdesskatt bör därför förlängas.

I motion Sk306 av Thomas Bodström m.fl. (s) anføres att kostnaderna för administration ofta är betungande för småföretagen och att detta gäller särskilt för de företag som har låg omsättning. Företag med en omsättning under en miljon kronor behöver i dag inte göra månatliga momsredovisningar utan dessa ska i stället göras en gång om året. Eftersom gränsen har funnits i många år anser motionärerna att det är hög tid att höja den till fem miljoner kronor per år. En utredning bör tillsättas med uppgift att se över behovet av att höja beloppsgränsen för månatlig momsredovisning.

Utskottets ställningstagande

Frågan om en generell förändring av inbetalningstidpunkterna har aktualiserats genom att Företagarna och Företagarförbundet i skrivelser till Finansdepartementet den 28 januari 2003 (dnr Fi2003/759) respektive den 18 februari 2003 (dnr Fi2003/1138) hemställt att tidpunkten för inbetalning av mervärdesskatt ska förskjutas med en månad respektive, för företag med omsättning upp till 40 miljoner, till den sista dagen i andra månaden efter redovisningsperioden. Som skäl åberopas att den genomsnittliga tiden innan kunden betalar sina fakturor är 32 dagar, att var tionde småföretag har en genomsnittlig inbetalningstid från kunderna på minst 42 dagar samt att var femte företag har drabbats av en ensidigt förlängd betalningstid, och för hälften av dessa företag har förlängningen medfört likviditetsproblem. Den ensidiga förlängningen uppges ha sin grund i att stora kundföretag krävt kredittid på exempelvis 60 dagar. Skatteutskottet har under våren 2005 uppvaktats av företrädare för Svenskt Näringsliv i samma fråga.

Skatteförfarandeutredningen arbetar sedan 2005 med en reformering av förfaranderegler på såväl det direkta som det indirekta beskattningsområdet. Avsikten är att få till stånd ett mer rationellt och kostnadseffektivt förfarande som ger Skatteverket möjlighet att bedriva beskattningsverksamheten mer rationellt och kostnadseffektivt så att både enskilda medborgare och företag bättre kan få bättre service (dir. 2005:129). I sammanhanget

kan noteras att regeringen i juni 2006 också tillsatt en särskild utredare med uppdrag att kartlägga omfattningen av problemen i allmänhet med sena betalningar och långa betalningstider och analysera vilka behov av att vidta åtgärder som föreligger. Av utredningens direktiv framgår att fristerna för redovisning och betalning av mervärdesskatt, skatteavdrag och arbetsgivaravgifter inte omfattas eftersom dessa ingår i Skatteförfarandeutredningens uppdrag (dir. 2006:71).

Enligt utskottets mening bör regeringens fortsatta överväganden avvaktas när det gäller frågan om en generell förändring av inbetalningstidpunkterna för mervärdesskatt. Utskottet avstyrker därför motion Sk217.

När det gäller beloppsgränsen för redovisning i självdeklarationen höjdes denna från 200 000 kr till en miljon kronor den 1 januari 1996. Det finns enligt utskottets mening inte någon anledning att överväga en justering av denna gräns. Utskottet avstyrker därför även motion Sk306.

Vindkraftskooperativ

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om ett tillkännagivande om behovet av ändrade skatteregler för vindkraftskooperativ.

Bakgrund

Vinst hos ekonomiska föreningar ska i princip dubbelbeskattas, dvs. inkomsten beskattas först hos föreningen och sedan hos medlemmarna som utdelning. Kooperativa föreningar har dock särskilda lättnader i beskattningen som innebär att de i realiteten kan sägas vara enkelbeskattade. Detta åstadkoms dels genom att föreningen dels har rätt till avdrag för s.k. kooperativ utdelning (rabatt till medlemmar som köpt från föreningen och pristillägg till medlemmar som sålt till föreningen), dels har rätt till avdrag för utdelning på medlems- och förlagsinsatser.

Om en kooperativ förening har fler än enstaka medlemmar för vilka den mottagna utdelningen är skattefri (s.k. konsumentkooperativ) finns det ett tak för hur hög kooperativ utdelning som kan lämnas med avdragsrätt.

Motion

I motion Sk294 av Christer Engelhardt (s) anför motionären att det finns oklarheter när det gäller vindkraftföreningarnas status som producent- eller konsumentkooperativ. I praktiken är de både och, det vill säga medlemmarna äger tillsammans ett vindkraftverk som producerar el till den egna förbrukningen. Men eftersom elproducenter enligt ellagen måste sälja elen till ett elhandelsbolag, och sedan köpa tillbaka den, tolkar vissa enheter inom skatteverket det som att vindkraftskooperativ är rena producentkooperativ. Det innebär att föreningen och medlemmarna inte får dra av mom-

sen, vilket leder till att flera kooperativ har fått moms-skulder på hundratusentals kronor. Motionären begär ett tillkännagivande om att det behöver klargöras hur vindkraftskooperativen ska behandlas vid beskattningen.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har under hösten 1997 beslutat om en begränsning av de konsumentkooperativa föreningarnas avdrag för kooperativ utdelning. I ärendet anfördes att det är ett problem i de konsumentkooperativa föreningarna att den kooperativa utdelningen kan leda till att vinsten varken beskattas hos föreningen eller hos medlemmen, dvs. den utdelade vinsten nollbeskattas. Detta är i och för sig rimligt om den kooperativa utdelningen utgör en rabatt på gjorda inköp. Problemet är att det nollbeskattade utrymmet kan användas för andra ändamål. Medlemmarna i en konsumentkooperativ förening kan t.ex. sätta in kapital hos föreningen. Räntan på detta kapital ökar möjligheten till kooperativ utdelning och kan sedan föras vidare till medlemmarna som en skattefri kooperativ utdelning. I propositionen motiverades förslaget om en begränsning av utrymmet för kooperativ utdelning med att det är viktigt att det skattefria området för kooperativa föreningar inte utvidgas genom att reglerna om skattefrihet missbrukas. I ärendet förutsatte lagutskottet att regeringen noga följer vilka effekter den nya begränsningsregeln får och hur dessa kan komma att påverka de kooperativa företagen (prop. 1996/97:163, bet. 1997/98:LU3).

Begränsningen av avdragsrätten för kooperativ utdelning gäller för föreningar som har fler än enstaka medlemmar för vilka mottagen utdelning är skattefri och innebär att avdragsrätt föreligger upp till 80 % av statslåneräntan multiplicerad med medlemmens omsättning. Utrymmet har utformats med utgångspunkt i de procentsatser som varit tillämpliga i Kooperativa förbundets verksamhet 1994. Det bör understrykas att de utdelningar som det nu är fråga om har bokslutskaraktär, dvs. de regleras efter beskattningsårets utgång. När det gäller rabatter som lämnas till medlemmarna under beskattningsåret har föreningarna samma möjlighet att göra avdrag som andra näringsidkare.

Enligt utskottets mening framgår det inte klart vilka problem som har uppkommit vid tillämpningen i de fall som motionären tar upp. Utskottet utgår dock ifrån att regeringen följer tillämpningen av takregeln noggrant och vidtar åtgärder om det skulle visa sig att den medför problem för vindkraftskooperativen. Utskottet är dock inte berett att nu rikta ett tillkännagivande till regeringen i frågan och avstyrker därför motionen.

Skatte- och avgiftskontroll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om olika åtgärder mot skattefusk och hänvisar till det arbete med dessa frågor som pågår i Regeringskansliet och hos Skatteverket.

Jämför reservation 2 (v) och särskilt yttrande (s).

Motioner

I motion Sk211 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Claes-Göran Brandin (s) anför motionärerna att problemen med underentreprenörer som inte redovisar skatt och avgifter breder ut sig i ett flertal branscher. Mest dominerande är bygg-, städ- och flyttbranscherna. Ofta handlar det om entreprenörer i tredje eller fjärde nivån i underentreprenörskedjan. Det finns i dessa led företag som har som ”affärsidé” att stå till tjänst med luftfakturer för att täcka upp kostnader för löner och förmåner hos andra företag. Motionärerna föreslår att lagstiftningen ses över och att ett obligatoriskt entreprenadavdrag införs.

I motion Sk212 av Ronny Olander och Kent Härstedt (s) anføres att arbetsgivarna på den svarta arbetsmarknaden oftast är välbärgade människor som systematiskt skattefuskar, inte för att de inte har råd att betala för sig, utan för att de anser att de inte behöver betala för den välfärd de åtnjuter. Regeringen bör ta krafttag mot den ekonomiska brottsligheten, inte bara när det gäller bidragsfusket, utan även när det gäller oseriösa arbetsgivare som inte drar sig för att betala svart.

I motion Sk256 av Inger Jarl Beck (s) anför motionären att problemet med svartarbete inte bara gäller uteblivna skatteintäkter utan också att de som jobbar svart inte omfattas av arbetsmarknadens skyddssystem, bl.a. arbetsmarknadsförsäkringarna. Dessutom får hela affärsgrenar såsom restaurang-, bygg-, taxi-, städ- och detaljhandelsbranscherna svårigheter att bedriva seriösa verksamheter. Motionären föreslår att Skatteverket, polismyndigheten, Migrationsverket och andra myndigheter ges utökade befogenheter för att komma till rätta med svartarbete och skattefusk.

I motion Sk278 yrkande 7 av Marie Engström m.fl. (v) anføres att det finns en lång rad områden där insatser mot skattefusk är nödvändiga, t.ex. svartarbete inom byggsektorn, oredovisade inkomster inom kontanthandeln samt momsfusk. Arbetet med att ta fram en modell för schablonbeskattning är också viktigt. För att förhindra skatteundandragande i internationella koncerner har riksdagen antagit en reformerad CFC-lagstiftning (Controlled Foreign Company). Syftet är att förhindra att vinster från utländska dotterbolag otillbörligt beskattas i lågskatteländer. Det kan också förekomma att företag med dotterbolag i andra länder använder internprisättning på ett sådant sätt att vinster uppkommer i de länder som har låga skatter. Ett gemensamt problem är att skatteundandragande i dess olika for-

mer riskerar att slå ut seriösa och effektiva företag, liksom att svartarbete ger otrugga anställningsförhållanden för den enskilde. En översyn av skattesystemet bör därför ta upp frågor som rör skatteundandragande.

I motion Sk303 av Anders Karlsson m.fl. (s) anförs att byggbranschen är en bransch där den svarta ekonomin fått ett allt starkare fäste och att åtgärder måste vidtas för att stävja förekomsten av svartarbete och svart ekonomi. Det handlar om ökade resurser till Skatteverket, oanmälda arbetsplatsbesök, skärpta krav för F-skattsedel, förteckning över alla som finns på byggarbetsplatser, ett offentligt register som är tillgängligt via Internet och en koppling av betald arbetsgivaravgift till arbetstagaren. Motionären begär ett tillkännagivande om att alla vinner på att svartarbete och svart ekonomi stävjas.

Utskottets ställningstagande

Under senare år har en rad åtgärder utretts i syfte att komma till rätta med olika former av skattefusk. Vissa av dem har genomförts och andra är fortfarande föremål för beredning.

Bygghörningen föreslog i betänkandet Skärpning gubbar! ett system med skyldighet att dra av ett belopp från ersättningar som betalas till uppdragstagare: entreprenadavdrag. Bygghörningen föreslog också att bestämmelser om omvänd skattskyldighet skulle införas i mervärdesskattelagen för att försvåra undandragandet av mervärdesskatt inom byggsektorn. Förslagen vidareutvecklades i departementspromemorian Byggentreprenadavdrag samt omvänd skattskyldighet. Vid remissbehandlingen ifrågasatte remissinstanserna om det förslagna entreprenadavdraget var effektivt när det gäller att stävja skatteundandragande. Förslaget lades därför inte fram av den dåvarande regeringen. Förslaget om omvänd skattskyldighet till mervärdesskatt har dock genomförts och träder i kraft den 1 juli 2007 (prop. 2005/06:130, bet. 2005/06:SkU30).

I Skatteverkets rapport Svartköp och svartjobb i Sverige (2006:4 och 2007:1) har utredarna bl.a. redovisat ett system med frivilligt entreprenadavdrag som bygger på skyldigheten att betala arbetsgivaravgifter för arbete i Sverige och som omfattar alla situationer där man anlitar underentreprenörer. Förslag finns också om oanmälda arbetsplatsbesök på byggarbetsplatser, ett register som gör innehav av F-skattsedel tillgängligt via Internet, en koppling av betald arbetsgivaravgift till arbetstagaren, etc.

En ny lag om särskild skattekontroll i vissa branscher har införts den 1 januari 2007. Den nya lagen innebär bl.a. att näringsidkare inom restaurang- och frisörbranscherna ska föra personalligare. Ett förslag om schablonbeskattnings utredning som utretts i flera omgångar genomfördes inte. Skatteverket har vidare fått rätt att företa oannonserade kontrollbesök och i samband med dessa utföra en oannonserad begränsad revision samt att ta ut en kontrollavgift vid överträdelser. Vidare har Skatteverkets skattebrottsenheter fått en lagstadgad rätt att medverka vid husrannsakan och aktivt eftersöka handlingar. Utredare vid skattebrottsenheterna ska även

ges rätt att, efter beslut av åklagare, ta handlingar i beslag i den mån våld mot person inte behöver användas. Skattebrottsenheterna har också fått en mer omfattande direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen (prop. 2005/06:169, bet. 2005/06:SkU29).

Också för taxinäringen finns förslag om åtgärder. I betänkandet Ekonomisk brottslighet inom taxinäringen (SOU 2004:102) föreslås att information från alla taxametrar ska överföras till särskilda redovisningscentraler. Förslaget bereds inom Regeringskansliet.

Ett förslag om typgodkända kassaregister i kontantbranscher har granskats av Lagrådet och kommissionen. Förslaget innebär att näringsidkare som säljer varor eller tjänster mot kontant betalning ska registrera försäljningen i ett certifierat kassaregister. Kravet kombineras med särskilda kontrollbefogenheter. Av ett frågesvar från finansministern framgår att förslaget inte ansetts vara acceptabelt och att frågan om ett nytt förslag nu bereds inom Regeringskansliet eftersom flera näringslivsorganisationer framfört önskemål om att ett krav på certifierade kassaregister ska införas.

Internationellt verksamma bolag ska fr.o.m. den 1 januari 2007 upprätta skriftlig dokumentation avseende internprissättningen vid transaktioner med företag som är begränsat skattskyldiga i Sverige. Syftet är att säkerställa att vinster i en koncern inte överförs till andra länder med lägre skatt än Sverige har (prop. 2005/06:169, bet. 2005/06:SkU29).

Vid karusellhandel slussas varupartier av mycket stort värde genom kedjor av företag i olika EU-länder. Förfarandet möjliggör kontanta utbetalningar av skattepengar eftersom upplägget skapar konstruerade avdrag för ingående moms. Vissa EU-länder uppger att bedrägerierna är så omfattande att de påverkar statsbudgeten. Skatteverket har därför startat ett nationellt kartläggnings- och kontrollprojekt som ska pågå under åren 2006–2007. Uppgiften är att ta fram en rikstäckande bild av svenska företags inblandning och utveckla en rikstäckande metod för att upptäcka dem i ett tidigt skede.

Skatteförfarandeutredningen har i uppdrag att föreslå reformerade förfaranderegler på såväl det direkta som det indirekta beskattningsområdet. Utredningsuppdraget syftar bl.a. till att ge Skatteverket möjlighet att bedriva beskattningsverksamheten mer rationellt och kostnadseffektivt samt att ge både enskilda medborgare och företag bättre service. En utgångspunkt ska vara en fortsatt utveckling mot minskad administrativ börda för de skattskyldiga. Utredaren ska också beakta intresset av att begränsa möjligheterna till skatteundandragande.

Regeringen har i budgetpropositionen framhållit att skattefusk snedvrider konkurrensen på olika marknader samt leder till utanförskap, sociala problem och orättvisa mellan olika skattebetalare och har aviserat flera åtgärder som kommer att bidra till minskat fusk. Regeringen har också för avsikt att under mandatperioden återkomma med åtgärder för att bekämpa grov ekonomisk brottslighet med skatteanknytning.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att frågan hur svartarbete och skatteundandragande ska motarbetas är synnerligen viktig. De flesta av de förslag som tas upp i motionerna är emellertid redan uppmärksammade i olika utredningssammanhang, och arbete med andra projekt pågår för närvarande både inom Regeringskansliet och inom Skatteverket. Utskottet förutsätter att detta arbete även i fortsättningen bedrivs målmedvetet och med kraft och energi och anser inte att något formellt tillkännagivande av riksdagen i denna fråga är påkallat.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna.

Servicecheckar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om att regeringen vid utformningen av skattereduktionen för hushållstjänster ska överväga den teknik med servicecheckar som används i Frankrike.

Jämför reservation 3 (s, v).

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2007 (Förslag till statsbudget, finansplan m.m., avsnitt 5.2.6) aviserade regeringen en skattereduktion för fysiska personers köp av hushållstjänster. Förslaget ingår i den inkomstberäkning som riksdagen gjorde när utgiftsramarna för 2007 fastställdes (bet. 2006/07:FiU1).

Inom Regeringskansliet har en promemoria med ett förslag till lag om skattelättnader för hushållstjänster utarbetats. I promemorian redovisas bl.a. de system med servicecheckar som används i Frankrike och Belgien. Promemorian har remissbehandlats.

Motion

I motion Sk271 av Karin Pilsäter (fp) anför motionären att tillfällena är många då privatpersoner betalar andra personer för att få ett arbete utfört utan att för den sakens skull vända sig till ett företag. Sedan debatten om detta pågick under 1990-talet har vissa förenklingar genomförts för den som vill göra rätt för sig. Men fortfarande finns stora hinder och onödiga praktiska hinder. I andra länder har olika system för förenklingar genomförts – ett känt exempel finns från Frankrike där man under tidigt 1990-tal införde ett system med servicecheckar. Den som anlitar en annan person för att utföra arbete bör kunna betala ett belopp inkluderande arbetsgivaravgift och någon förmedlingsavgift till sin bank och registrera detta på mottagarens personnummer; därmed skulle saken kunna vara ur världen för avsändaren. Via bank betalas nettolön ut, inkomstskatt och arbetsgivaravgift sänds till Skattemyndigheten som sparar informationen tills det är dags att sända ut deklARATIONEN. Systemet kan enkelt kombineras med en

skatterabatt som ytterligare uppmuntrar människor att betala vitt och hederligt. Motionären föreslår ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga att använda tekniken med servicecheckar.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening finns det inte någon anledning att överväga att genomföra ett annat förslag än det som regeringen aviserat och nu bereder. Däremot kan det nämnas att det utkast till ett modernt skattesystem som redovisas i Skatteverkets rapport Svartköp och svartjobb i Sverige (2006:4 och 2007:1) innehåller en liknande lösning. Utskottet avstyrker motionen.

F-skattsedel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena om förändring av reglerna för tilldelning av F-skattsedel m.m. och hänvisar till de överväganden som pågår inom Regeringskansliet.

Jämför reservation 4 (s, v).

Bakgrund

Enligt 4 kap. 7 § skattebetalningslagen gäller att en F-skattsedel efter ansökan ska utfärdas för den som uppger sig bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet här i landet, såvida det inte finns skälig anledning att anta att näringsverksamhet varken bedrivs eller kommer att bedrivas. Reglerna är desamma oavsett om sökanden bor i Sverige eller utomlands.

Näringsverksamhet kan bedrivas av fysisk person (enskild firma) eller av juridisk person (aktiebolag, handelsbolag). För att det ska vara näringsverksamhet ska tre villkor vara uppfyllda, nämligen självständighet, vinstsyfte och varaktighet (13 kap. 1 § inkomstskattelagen). Om något av dessa villkor inte är uppfyllt är det såvitt gäller fysisk person i stället vanligen fråga om inkomst av tjänst i form av uppdragsinkomster eller hobby. Förutom kravet på näringsverksamhet får sökanden inte heller ha skatteskulder i Sverige eller i utlandet.

I 4 kap. 13 § skattebetalningslagen uppställs vidare krav på att sökanden ska ha lämnat inkomstdeklaration och att denne inte får ha näringsförbud.

Den som tilldelats F-skattsedel får varje år, utan ansökan, en ny F-skattsedel.

Av statistik som inhämtats från Finansdepartementet framgår att 723 615 personer var registrerade för F-skatt i december 2006. Antalet ansökningar under år 2006 uppgick till 74 876 stycken, och därav ledde 73 136 till nyregistreringar och 1 740 till avslag. Av dessa avslagsfall berodde 784 på att näringsverksamhet ej bedrevs.

Motioner

I motion Sk210 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Claes-Göran Brandin (s) anför motionärerna att kontrollen av företagens seriositet vid beviljandet av F-skattsedlar bör fördjupas. I dag granskas den sökandes historiska bakgrund när det gäller redovisning och betalning av skatter. Men det räcker inte. Fler faktorer måste beaktas vid ansökan om F-skatt. Det kan vara oegentligheter i samband med deklaration och vissa typer av brottslighet såsom bokföringsbrott. Dessutom bör enligt motionärernas uppfattning den personkrets som kan granskas vid prövning av F-skatt utökas till att omfatta även andra personer i företaget än företagsledaren.

I motion Ju361 delvis av Sylvia Lindgren och Christina Axelsson (s) anför motionärerna att Skatteverkets och Ekobrottsmyndighetens pågående projekt rörande momsbedrägerier i samband med gränsöverskridande handel med livsmedel liksom det tidigare projektet Karusell 2000 avseende momsfusk i samband med s.k. karusellhandel, mycket tydligt har visat på hur vanligt det är med användande av bulvaner i samband med momsbedrägerier. Motionärerna anser att användningen av bulvaner skulle minska avsevärt om det infördes regler som gjorde det obligatoriskt för Skatteverket att vidta vissa åtgärder före inregistrering av F-skattsedel.

I motion Sk254 yrkandena 1 och 2 av Marie Engström m.fl. (v) anför motionärerna att tidsbegränsade F-skattsedlar skulle öka möjligheten att upptäcka svartarbete, och de föreslår att F-skattsedlar beviljas ett år åt gången om den debiterade skatten enligt ansökan inte överstiger 10 000 kr. Tidsbegränsningen ska avse såväl obegränsat som begränsat skattskyldiga.

Utskottets ställningstagande

Skatteverket fick i regleringsbrevet för 2004 i uppdrag att redogöra för hanteringen av F-skatten, dvs. kontrollen av dem som ansöker om F-skattsedel och av dem som redan har tilldelats en sådan. Verket skulle särskilt belysa om det finns regionala skillnader vid tillämpningen av reglerna. I en delrapport den 30 mars 2004 har Skatteverket redovisat antalet F-skatteansökningar från utlänningar före EU:s utvidgning samt redogjort för kontrollsvårigheter vid handläggningen. I delrapporten föreslogs att tidsbegränsade F-skattsedlar ska tilldelas fysisk person som i sin ansökan lämnar sådana uppgifter att preliminär skatt inte ska debiteras eller att den preliminära skatten för inkomståret ska uppgå till högst 5 000 kr. I slutrapporten från den 29 november 2004 uppgav Skatteverket att kontrollen av ansökan om F-skattsedel respektive kontrollen av redan tilldelade F-skattsedlar inte

har skett på ett enhetligt sätt. Skatteverket har därefter tagit fram en promemoria till stöd för enhetlig handläggning av skatte- och avgiftsanmälan, Nya företag, där ansökan om F-skatt ingår som en del. I slutrapporten föreslås vidare att regeringen tillsätter en utredning med uppgift att utvärdera F-skattreformen.

Enligt utskottets mening är det viktigt att F-skattsedeln har en utformning som gör att det är enkelt att starta och bedriva näringsverksamhet för den som vill använda denna verksamhetsform. Den nuvarande tillämpningen av kravet på självständighet ger dock enligt utskottets mening upphov till en alltför stor begränsning av möjligheterna att få F-skattsedel i vissa fall. När en sjukgymnast som jobbar för olika vårdcentraler inte får F-skattsedel därför att han eller hon har ett landsting som arbetsgivare är detta enligt utskottets mening inte rimligt. Detta är också något som regeringen har uppmärksammat i regeringsförklaringen. Vid en kommande översyn av reglerna om F-skatt finns det enligt utskottets mening också anledning att se över den skattemässiga gränsdragningen mellan anställning och näringsverksamhet.

Utskottet utgår ifrån att regeringen nu överväger olika förändringar av regelverket kring F-skattsedeln och anser att resultatet av regeringens överväganden bör avvaktas. Utskottet avstyrker därför motionerna.

Uppgift om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedel och lönebesked

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om att löntagare i olika sammanhang ska upplysas om de avgifter som arbetsgivaren betalat. Även ett motionsförslag om slopad preliminärbeskattning avslås.

Jämför reservation 5 (s, v).

Motioner

I motion Sk203 av Inger René och Ewa Thalén Finné (m) anför det är många som svävar i okunnighet om skatternas omfattning och vad de används till. Få förstår hur skattesystemet fungerar. För att den enskilda människan ska få en riktig bild av vilka skatter hon eller han betalar borde alla skatter vara synliga och tydliga. Motionärerna föreslår att arbetsgivaravgiften ska redovisas på slutskattsedeln.

I motion Sk207 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m) anför motionären att undersökningar visar att en majoritet av svenskarna tror att de får behålla betydligt mer av sin lön än vad som faktiskt är fallet och föreslår att debiterade sociala avgifter ska redovisas både i deklaraionsblanketten

och i det slutliga skattebeskedet. I motion Sk208 föreslår samma motionär vidare att statsanställda på sina lönebesked ska få uppgift om sina totala lönekostnader.

I motion Sk305 yrkandena 1 och 2 av Anna Kinberg Batra och Gustav Blix (m) anför motionärerna att preliminärbeskattningen medför att den som är löntagare inte ser skattebelastningen. De föreslår att preliminärbeskattningen avskaffas. Vidare föreslås att staten på sina lönebesked ska redovisa arbetsgivarens totala lönekostnad för den anställde.

Utskottets ställningstagande

Det finns enligt utskottets mening anledning att vara försiktig med att införa regler som innebär att företagens administrativa börda utökas. Risken är att en skyldighet att lämna särskilda uppgifter på lönebeskeden om erlagda avgifter krånglar till redovisningen för företagen när anställningsförhållandena är en smula komplicerade, vilket de ibland är. Särskilt de allra minsta företagen riskerar att få en ökad administrativ börda eftersom de inte i samma utsträckning som de större företagen använder sig av datoriserade rutiner. Däremot vill utskottet gärna framhålla att utskottet ser positivt på att företagen på frivillig grund och som en serviceåtgärd lämnar sina anställda de uppgifter om arbetsgivaravgifter m.m. som motionärerna är inne på. Utskottet avstyrker motionsyrkandena om att företag och myndigheter ska lämna tilläggsuppgifter på sina lönebesked.

Vad sedan gäller förslaget om att preliminärskattesystemet ska avskaffas framstår en sådan åtgärd som klart olämplig. Att först få hela lönen utbetald och sedan tvingas betala in skatten själv är knappast en fördel för de enskilda. Utskottet är inte berett att överväga en sådan förändring och avstyrker motionen.

När det gäller önskemålet om att Skatteverket genom olika informationsinsatser ska öka medvetenheten hos löntagarna om de avgifter som arbetsgivaren betalar är detta också något som utskottet ser positivt på. Men när det gäller förslagen om att lämna konkreta uppgifter i varje enskilt fall är detta enligt utskottets mening inte möjligt att genomföra utan en omläggning av principerna för uttaget av arbetsgivaravgifter. Avgifterna tas nämligen inte ut särskilt för varje löntagare. Utskottet avstyrker motionsförslagen om ett ökat uppgiftslämnande även i detta fall.

Skattetillägg

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslaget om en översyn av förfarandet vid påförande av skattetillägg.

Bakgrund

Regeringsrätten (RÅ 2000 ref. 66) och sedermera Europadomstolen (beslut 2002-07-23 ang. Janosevic, Västberga Taxi AB och Vulic) har konstaterat att det svenska skattetillägget är ett straff enligt den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, men har samtidigt funnit att det svenska skattetilläggsförfarandet inte strider mot artikel 6 i nämnda konvention. Båda domstolarna har slagit fast att det s.k. strikta ansvaret som tillämpas i Sverige och som innebär att skattetillägg får påföras alldeles oavsett eventuellt uppsåt eller oaktsamhet, är förenligt med artikel 6. Av avgörande betydelse för domstolarnas ställningstagande härvidlag var de möjligheter till befrielse från skattetillägg som finns i den svenska lagstiftningen.

Inte heller den omständigheten att straffet, skattetillägget, påfördes av en förvaltningsmyndighet medförde att tillägget var oförenligt med artikel 6. Det avgörande var enligt domstolarna att den skattskyldige, genom möjligheten att överklaga Skatteverkets beslut hos förvaltningsdomstol, var tillförsäkrad en s.k. fair trial, dvs. en ”rättvis och offentlig förhandling inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol, som upprättats enligt lag”.

Den kränkning av artikel 6 som enligt Europadomstolen hade skett i målen och som föranledde att Sverige ådömdes skadestånd, avsåg de långa handläggningstiderna rörande skattetillägg hos såväl Skatteverket som i skattedomstolarna.

Skattetilläggsystemet genomgick en genomgripande reform våren 2003 efter ett omfattande utredningsarbete och med beaktande av Europadomstolens domar angående dessa regler. De nya regler som riksdagen antog innebar ökade möjligheter till nyanserade bedömningar, tydligare och utvidgade befrielsegrunder och ökade möjligheter till anstånd då den taxering som föranlett skattetillägget överklagas. Motsvarande förändringar skedde beträffande tulltillägg. Kriterierna för att påföra skattetillägg gavs en tydligt objektiv karaktär (prop. 2002/03:106, bet. 2002/03:16).

Motion

I motion Sk229 av Ulf Sjösten (m) anför motionären att skattetillägget skapar frustration och irritation hos skattskyldiga och berörda skattetjänstemän. Det slår ofta mycket hårt, och konsekvenserna är inte sällan förödande för den enskilde. De förändringar som genomförts har tillkommit som en följd av att Sverige fällts i Europadomstolen för brott mot de mänskliga rättigheterna. Dessa fällande domar illustrerar tydligt att systemet fram tills nu inte har varit rättssäkert. Handläggningstider på tio år har förekommit i skattemål. Till detta kommer de långa handläggningstiderna i ekobrottmål som kompletterar bilden av att detta är ett område där rättssäkerhetsaspekterna inte har haft särskilt stor tyngd. Anstånd med betalning ska givetvis ske automatiskt vid en begäran om omprövning av beslut, och sanktionsavgift ska inte betalas förrän skulden är prövad i samtliga rätts-

liga instanser. Man bör föra in oaktshets- och uppsåtsbegrepp när man bedömer om någon ska påföras skatte- eller tulltillägg där avgifterna är fixerade vid fasta belopp. Det behövs regler som uppfattas som rättvisa och rimliga och en rättssäkerhet som är i nivå med alla andra områden. Riksdagen bör därför begära att regeringen gör en översyn av skatteprocessen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är mycket viktigt att skatteförfarandet är rättssäkert och att skattemål handläggs snabbt och effektivt. En förutsättning för en rättssäker skatteprocess är att regelverket är utformat på ett ändamålsenligt sätt. Beträffande förfaranderegler på beskattningsområdet görs en översyn i Skatteförfarandeutredningen (Fi 2005:10). I utredningens uppdrag ingår bl.a. att ge förslag till hur handläggningstiderna hos Skatteverket i samband med omprövning och överklagande av verkets beslut ska kunna förkortas. Utredaren ska redovisa uppdraget senast den 31 december 2007.

När det gäller frågan om ett tillkännagivande till regeringen om förändringar av reglerna om skattetillägg i syfte att öka rättssäkerheten framgår det av det frågesvar som finansministern lämnat på fråga 2006/07:300, att regeringen anser att det är mycket angeläget med en hög rättssäkerhet inom skatteförfarandet och att frågan om tilläggsdirektiv till Skatteförfarandeutredningen därför bereds inom Regeringskansliet.

Enligt utskottets mening finns det anledning att avvakta resultatet av den beredning av frågan om pågår inom Regeringskansliet. Utskottet avstyrker därför motionen.

För sena skatteinbetalningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om ett tillkännagivande till regeringen om behovet av enhetliga regler vid för sen inbetalning av skatt och avgift.

Motion

I motion Sk220 av Katarina Brännström (m) anför motionären att företag som påförs en avgift därför att de inte betalar sina skatter i tid kan förlora sitt utskänkningstillstånd. Enligt motionärens mening är det inte rimligt att ett företag straffas på detta sätt för en förseelse som inte är att betrakta som brottslig. Motionären föreslår ett tillkännagivande om att enhetliga regler ska gälla för alla företag avseende för sena inbetalningar av skatter och avgifter.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det viktigt att de regler som gäller vid för sen inbetalning av skatt är likformiga och har en utformning som ger ett rimligt utfall i det enskilda fallet. De ränteregler som gäller vid för sena skattebetalningar har enligt utskottets uppfattning en sådan utformning. Utskottet ser inte något skäl för ett tillkännagivande till regeringen i denna fråga och avstyrker därför motion Sk220.

Skriftliga svar från Skatteverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion med en begäran om att skriftliga svar från Skatteverket ska vara bindande.

Jämför reservation 6 (v).

Bakgrund

En skattskyldig har möjlighet att ansöka om ett förhandsbesked hos Skatterättsnämnden i en fråga som avser sökandens skattskyldighet eller beskattning om det är av vikt för sökanden. Ett förhandsbesked är bindande för Skatteverket.

Motion

I motion Sk260 av Marie Engström m.fl. (v) yrkas att Skatteverket ska stå för de skriftliga svar som man ger skattskyldiga. Om de omständigheter som ligger till grund för det skriftliga svaret överensstämmer med de omständigheter som föreligger vid revisionstillfället bör bedömningen från det första bedömningstillfället gälla.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill betona att det i princip är lagar och förordningar som gäller, inte besked från tjänstemän. Den som vill ha ett bindande besked i en skattefråga är hänvisad till att ansöka om förhandsbesked hos Skatterättsnämnden. Utskottet avstyrker motionen.

Ett nytt sockenbegrepp i folkbokföringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en skyndsam övergång till sockennamnet som grund för folkbokföring och fastighetsbildning och hänvisar till den beredning av frågan som pågår inom Regeringskansliet.

Bakgrund

Enligt 6 § folkbokföringslagen ska en person folkbokföras på den fastighet och i den territoriella församling inom Svenska kyrkan där han eller hon är att anse som bosatt. Sverige är indelat i territoriella församlingar, som i dag är kyrkliga. Folkbokföring sker enligt folkbokföringslagen inte i socken, men den indelning i socknar som tidigare fanns på landsbygden stämmer relativt väl överens med församlingsindelningen per den 1 januari 2000 då stat-kyrka-reformen trädde i kraft. Detta datum skildes kyrkan från staten, och Svenska kyrkan fick egen kontroll över församlingsindelningen. Antalet församlingar har efter nämnda tidpunkt minskat med 305 till 2 212 stycken, och den 1 januari 2006 kommer mer än 500 församlingar att beröras av sammanläggningar (uppgiften är hämtad från Statistiska centralbyrån).

Motion

I motion Sk238 av Jörgen Johansson (c) anförs att socknarna är ett kulturarv som är värt att bevara även när kyrkan i stor omfattning ändrar sina församlingsgränser. Socken har varit ett begrepp som har gett möjligheten att på ett rimligt sätt kunna identifiera karaktären och utvecklingen inom ett visst geografiskt område. Forskningen har sina rötter i socknarna sedan många hundra år tillbaka. Motionären begär ett tillkännagivande om att det är önskvärt med en skyndsam återgång till sockennamnet som indelningsgrund för folkbokföring och fastighetsbildning.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har under hösten 2005 som sin mening givit regeringen till känna att frågan om folkbokföringen ska vara knuten till de kyrkliga församlingarna eller om någon annan lösning ska väljas bör bli föremål för en ny översyn. Härvid förutsatte skatteutskottet att de förslag som fanns i motionerna och i de remissyttranden som inkommit i ärendet skulle prövas närmare i översynen (bet. 2005/06:SkU13 Folkbokföringens koppling till kyrkliga församlingar).

Utskottet utgår ifrån att frågan om folkbokföringen ska vara knuten till de kyrkliga församlingarna eller om någon annan lösning ska väljas nu bereds och att regeringen vid lämplig tidpunkt återkommer med en redovisning och ett förslag. Utskottet ser inte någon anledning att nu rikta ett tillkännagivande till regeringen i frågan och avstyrker därför motionen.

Folkbokföring hos annan utan medgivande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att folkbokföring hos en annan ska kräva dennes medgivande.

Motion

I motion Sk293 yrkandena 1 och 2 av Eva Flyborg (fp) yrkas att riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag som innebär ett förbud mot att skriva sig hos en annan person utan dennes medgivande samt ger regeringen till känna att det inte ska vara fastighetsägarens sak att bevisa att en för denne okänd person ej bor på fastigheten.

Utskottets ställningstagande

Skatteverket kan självmant ta upp en persons folkbokföring till prövning. Ofta torde detta ske sedan någon annan myndighet upplyst skattemyndigheten om att en person använder en annan adress än den som förekommer i folkbokföringen. Vid prövningen ska förvaltningslagens bestämmelser om bl.a. parters rätt att få del av uppgifter iakttas (prop. 1990/91:153 s. 139). Skatteverket har alltså en utredningsskyldighet i folkbokföringsärenden och ett allmänt ansvar för att register o.d. är så korrekta som möjligt.

Antalet ärenden där Skatteverket får indikationer på att någon felaktigt folkbokfört sig på en annan fastighetsägares adress är tämligen omfattande. Fastighetsägaren har en skyldighet att svara på frågor från Skatteverket angående folkbokföringen, men inte någon egen utredningsskyldighet.

En ordning som skulle innebära en skyldighet för Skatteverket att införskaffa en fastighetsägares samtycke innan folkbokföring kan ske skulle medföra en ökad administrativ börda och en långsammare ärendehantering. Utskottet anser därför att något sådant krav inte ska införas i lagen.

I detta sammanhang ska också nämnas att Skatteverket har genomfört en kartläggning av folkbokföringsfelet (Rapport 2006:7). Syftet har varit att få en mer allsidig uppfattning om folkbokföringsfelets utbredning och omfattning och mer kunskap om hur arbetet med att minska folkbokföringsfelet sker på operativ nivå.

Med det anförda avstyrker utskottet motionen.

Skyddad identitet i folkbokföringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om förstärkt skydd för uppgifter om personer som är utsatta för förföljelse eller hot och hänvisar härvid bl.a. till det sekretessskydd som numera gäller för sådana uppgifter hos alla myndigheter.

Bakgrund

Uppgifter som registreras i folkbokföringen är som regel offentliga (7 kap. 15 § sekretesslagen). Sekretess gäller om det av särskild anledning kan antas att den enskilde, eller någon närstående, kan lida skada eller men om uppgifter om personen lämnas ut.

I de fall man på förhand kan misstänka att utlämnande av uppgifter om en person kan förorsaka personförföljelse eller annan skada kan *sekretessmarkering* i folkbokföringsregistren tillgripas som en första skyddsåtgärd. Markeringen anger att särskild försiktighet bör iakttas vid bedömningen av om uppgifter om personen i fråga bör lämnas ut, eftersom uppgifterna kan omfattas av sekretess. Sekretessmarkering är alltså avsedd att ge myndigheterna en varningssignal inför uppgifter som normalt lämnas ut utan särskild sekretessprövning. Förfarandet med sekretessmarkering är inte lagreglerat. Förfarandet har dock använts inom folkbokföringen under många år, och skatteförvaltningen har utarbetat särskilda rutiner för systemet. JO har också accepterat förfarandet. Omprövning av sekretessmarkeringen sker i regel varje år. Den skyddade personen ska därvid redogöra för de aktuella förhållandena varvid det prövas om skyddet ska vara kvar.

Ett annat sätt att skydda personuppgifter i folkbokföringen är att genom beslut om s.k. *kvarskrivning* (16 § folkbokföringslagen) medge en person vid flyttning att vara folkbokförd på den gamla folkbokföringsadressen om personen av särskilda skäl kan antas bli utsatt för brott, förföljelse eller allvarliga trakasserier på annat sätt. Kvarskrivning kan ske endast efter ansökan från den enskilde och får medges endast om den enskildes behov av skydd inte kan tillgodoses genom besöksförbud eller på annat sätt. Kvarskrivning får avse även den utsatte personens medflyttande familj. Kvarskrivning får medges för högst tre år i taget. Kvarskrivning kombineras ofta med sekretessmarkering.

Bestämmelser om *fingerade personuppgifter* infördes den 1 juli 1991 och regleras i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter. Enligt lagen kan en folkbokförd person som riskerar att bli utsatt för allvarlig brottslighet som riktar sig mot hans liv, hälsa eller frihet medges att använda andra personuppgifter om sig själv än de verkliga (fingerade personuppgifter). Det krävs också att personen inte kan ges tillräckligt skydd genom kvarskrivning eller på annat sätt. Huvudregeln är att medgivandet gäller för obegränsad tid, men det får begränsas till viss tid. Ett medgivande att

använda fingerade personuppgifter får även ges åt en familjemedlem som varaktigt bor tillsammans med den person som riskerar att bli utsatt för allvarlig brottslighet. Medgivande lämnas av Stockholms tingsrätt efter ansökan av Rikspolisstyrelsen (RPS).

Motion

I motion Sk216 av Hans Hoff (s) anför motionären att flera tusen kvinnor varje år tvingas fly sina hem. De flyr efter år av misshandel, våldtäkt och hot. Många flyr med sina barn. Behovet av skydd för dessa kvinnor och deras barn är stort, särskilt då de ofta förföljs och hotas till livet av sin före detta partner. Av de uppemot 10 000 personer som i dag lever med ”skyddad identitet” finns också vittnen vilkas skydd är av absolut nödvändighet för att rättssamhället ska kunna fungera på ett tillfredsställande sätt. Motionären anför att det finns exempel på att skyddade uppgifter lämnats ut och begär ett tillkännagivande om att det är nödvändigt att vidta åtgärder för att garantera dessa personers säkerhet.

Utskottets ställningstagande

Om en förföljd persons adress läcker ut kan det få allvarliga konsekvenser för personen i fråga, i vissa fall kan följderna bli förödande. Den som är förföljd känner sig ofta tvungen att flytta om den skyddade adressen röjs. En flytt medför att upparbetade sociala kontakter bryts för den hotade personen och, i förekommande fall, även för den medflyttande familjen. Det är således mycket angeläget med ett heltäckande sekretesskydd för en förföljd persons adressuppgifter och andra jämförbara uppgifter.

Skatteutskottet riktade våren 2002 ett tillkännagivande till regeringen om den praktiska hanteringen av skyddade uppgifter. Utskottet ansåg att frågan om hur man bör hantera skyddade personuppgifter för att förhindra att uppgifterna läcker ut borde belysas. Personsäkerhetsutredningen behandlade frågan i delbetänkandet Nationell handlingsplan – Mot våld i nära relationer (SOU 2002:71) och föreslog ett nytt institut inom folkbokföringen, nämligen skyddad folkbokföring, som skulle kunna användas av personer som utsätts för hot och förföljelse eller allvarliga trakasserier på annat sätt. Offentlighets- och sekretesskommittén tog upp Personsäkerhetsutredningens förslag i sitt huvudbetänkande Ny sekretesslag (SOU 2003:99) och gjorde därvid bedömningen att förslaget visserligen ökar sekretesskyddet inom folkbokföringen men att det är tveksamt om sekretesskyddet för de skyddade uppgifterna är tillräckligt i de fall uppgifterna hamnar utanför folkbokföringen. Kommittén föreslog därför att problemet i stället löses genom att uppgifterna sekretessbeläggs inom hela den offentliga förvaltningen.

Offentlighets- och sekretesskommitténs förslag har lagts till grund för nya sekretessbestämmelser som gäller sedan den 1 oktober 2006. De uppgifter som skyddas med stöd av de nya bestämmelserna är uppgifter om adress, telefonnummer och andra jämförbara uppgifter hänförliga till

enskilda personer som är utsatta för personförföljelse samt motsvarande uppgifter hänförliga till deras närstående om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon honom eller henne närstående kan komma att utsättas för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs. Sekretessen har företrädare framför meddelarfriheten, och detta gäller även den tystnadsplikt som följer av bestämmelsen om folkbokföringssekretess och bestämmelsen om sekretess för uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden om fingerade personuppgifter (prop. 2005/06:161, bet. 2005/06:KU35).

När det gäller skyddet för vittnen har riksdagen under år 2006 infört en ny bestämmelse i polislagen som innebär att särskilt personsäkerhetsarbete får bedrivas beträffande vittnen och andra hotade personer och att föreskrifter om sådant säkerhetsarbete får meddelas av regeringen. Särskilt personsäkerhetsarbete avses bedrivas av bl.a. polisen för att skydda i första hand personer som lämnar uppgifter i samband med utredningar om allvarlig brottslighet. Inom ramen för detta arbete är tanken att staten ska kunna betala ut ersättning till den som omfattas av säkerhetsåtgärder. Sekretess gäller för uppgifter som hänför sig till verksamhet som avser särskilt personsäkerhetsarbete och för uppgifter om enskildas personliga förhållanden hänförliga till sådan verksamhet. Även i detta fall har den tystnadsplikt som följer av sekretessbestämmelserna givits företrädare framför meddelarfriheten. De nya reglerna trädde i kraft den 1 juli 2006 (prop. 2005/06:138, bet. 2005/06:JuU36).

Utskottet kan konstatera att sekretesskyddet för uppgifter om personer som är utsatta för förföljelse och för hotade bevispersoner under senare tid har förstärkts avsevärt och att ansvaret för att dessa uppgifter inte läcker ut nu vilar på alla myndigheter som hanterar sådana uppgifter. I sammanhanget kan också nämnas att Skatteverket tillsammans med bl.a. Datainspektionen, Rikspolisstyrelsen och Riksförsäkringsverket har utformat en vägledning för säkrare hantering av sekretessmarkerade personuppgifter i den offentliga förvaltningen. Syftet är att skapa enhetliga rutiner för att underlätta hanteringen och minska risken för att sekretessmarkerade personuppgifter oavsiktligt lämnas ut.

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att något tillkännagivande till regeringen inte behövs med anledning av vad som anförts i motionen. Utskottet avstyrker motionen.

Arkivbeständig folkbokföring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om att riksdagen ska begära att regeringen vidtar åtgärder för att möjliggöra en säker arkivbeständig dokumentering och arkivering av folkbokföringen.

Bakgrund

I samband med att ansvaret för folkbokföringen överfördes från Svenska kyrkan till skatteförvaltningen år 1991 förordade Organisationskommittén för folkbokföringen i sitt delbetänkande Lag om folkbokföringsregister m.m. (SOU 1990:18) att längder skulle framställas för bl.a. forskningsändamål. Riksarkivet och det dåvarande Riksskatteverket har gemensamt redovisat vilka längdrapporter som de anser bör vara tillgängliga för arkivmyndigheterna med direktåtkomst mot folkbokföringsdatabasen (Utredning om uttag av längder ur folkbokföringssystemet 2002-06-24).

I oktober 2003 tillsatte regeringen en särskild utredare för att undersöka arkivmyndigheternas behandling av folkbokföringsuppgifter. I uppdraget ingick att analysera i vilken omfattning det mot bakgrund av vikten av att skydda den personliga integriteten är önskvärt att tillgängligheten till folkbokföringsuppgifter ökar, samt att föreslå nödvändig författningsreglering. En avvägning skulle göras mellan å ena sidan intresset av skydd för enskildas personliga integritet och å andra sidan intresset av effektivitet och tillgänglighet. I betänkandet Folkbokföringsuppgifter hos arkivmyndigheterna (SOU 2004:106) föreslår utredaren att de grundläggande principerna för behandling av personuppgifter i arkivmyndigheternas verksamhet med folkbokföringsuppgifter ska regleras i lag.

Motioner

I motion Sk213 av Lars Elinderson (m) anför motionären att folkbokföringen inte enbart är ett arbetsredskap för att upprätthålla aktuella register över medborgarna och förhållanden som är väsentliga för olika samhällsliga funktioner. Folkbokföringen är dessutom en av de främsta källorna till forskning, både historisk, demografisk, personhistorisk och medicinsk, vars värde ökar med tiden. I början av 2007 sätts ett nytt datorstöd för folkbokföringen, ”Folke”. Inom släkt- och hembygdskarrörelsen menar man att detta är ett utmärkt tillfälle att bevara en analog kopia av den tidigare datamassan, exempelvis i Riksarkivet. Motionären föreslår att riksdagen begär att regeringen vidtar lämpliga åtgärder för att möjliggöra en säker arkivbeständig dokumentering och arkivering av folkbokföringen.

Utskottets ställningstagande

Den 1 juli 1991 överfördes ansvaret för den fortlöpande folkbokföringen i landet från Svenska kyrkan till skattemyndigheterna. Inför denna reform beslutades att allt folkbokföringsmaterial från tiden före reformen skulle föras över från pastorsämbetena till landsarkiven. I samband med överföringen har en särskild folkbokföringsexpedition byggts upp vid landsarkiven. Materialet konserveras och skannas för att öka tillgängligheten och minska slitaget.

När det gäller arkivmyndigheternas tillgång till nyare folkbokföringsuppgifter har formerna varit föremål för en gemensam beredning av det dåvarande Riksskatteverket och Riksarkivet. Vidare har frågor om sekretess m.m. utretts i betänkandet Folkbokföringsuppgifter hos arkivmyndigheterna (SOU 2004:106), och utredaren föreslår att de grundläggande principerna för behandling av personuppgifter hos arkivmyndigheterna ska regleras i lag. Förslaget bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Enligt utskottets mening bereds olika frågor kring arkivmyndigheternas tillgång till folkbokföringsuppgifter redan inom Regeringskansliet. Utskottet ser inte någon anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen i saken och avstyrker därför motionen.

SPAR-registret

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om att driften av SPAR bör upphandlas och hänvisar till det förslag om en ny ordning för hanteringen av dessa uppgifter som lagts fram av SPAR-utredningen.

Bakgrund

SPAR bildades för 30 år sedan på Datainspektionens initiativ för att begränsa möjligheterna för myndigheter och enskilda att med hjälp av dåtidens nya teknik, s.k. automatisk databehandling (ADB), föra omfattande personregister. Ett statligt befolkningsregister med monopolliknande ställning och under betryggande kontroll ansågs bättre från integritetssynpunkt än ett flertal offentliga och privata personregister.

Motion

I motion Sk227 av Björn Leivik (m) anför motionären att det statliga personadressregistret SPAR är ett offentligt ägt register som omfattar alla personer som är folkbokförda i Sverige. Statens personadressregisternämnd är personuppgiftsansvarig för SPAR. Enligt beslut av nämnden har Infodata AB fått uppdraget att sköta driften av registret. Motionären ifrågasät-

ter överlåtandet av driften till ett på marknaden verksamt företag utan föregående upphandling. Att ha ”monopol” på försäljning av uppgifter i registret innebär att ha en särställning och att staten har små eller inga möjligheter att påverka avgifterna för användarna. Motionären begär ett tillkännagivande om att driften av SPAR bör upphandlas.

Utskottets ställningstagande

SPAR-utredningen har haft i uppgift att utreda och föreslå hur myndigheters, företags och andra organisationers behov av folkbokföringsuppgifter ska tillgodoses i framtiden. I uppdraget har ingått att pröva om det statliga personadressregistret (SPAR) kan samordnas med den behandling av personuppgifter som sker inom Skatteverkets folkbokföringsverksamhet och om det finns ett fortsatt behov av en särskild huvudman för funktionen att tillhandahålla befolkningsuppgifter till myndigheter och enskilda.

SPAR-utredningen föreslår i betänkandet Personuppgifter för samhällets behov (SOU 2005:61) att det fortsatt ska vara ett prioriterat statligt åtagande att tillhandahålla grundläggande befolkningsinformation till samhällets aktörer och att det statliga åtagandet lämpligen bör fullgöras av Skatteverket. Ett minimikrav bör vara att Skatteverket i egen regi kan möta den offentliga sektorns befogade önskemål om effektivitet och service. I övrigt bör utgångspunkten vara att renodla myndighetsuppgiften och följa intentionerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG av den 17 november 2003 om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (PSI-direktivet). Det innebär att Skatteverket i egen regi bör tillhandahålla bastjänster motsvarande en viss grundnivå, medan vidareutveckling av tjänster, individuellt anpassad teknik och aktiv försäljning av befolkningsinformation m.m. bör överlätas på marknaden och konkurrensutsättas. Den del av det statliga åtagandet som avser framtagande av urval av namn och adress för kommersiella ändamål är, enligt utredningen, ett typexempel på en tjänst som bör förläggas till en eller flera upphandlade servicebyråer. För att Skatteverket ska kunna behålla kontrollen över hur uppgifterna används bör ett begränsat antal servicebyråer upphandlas. En rimlig utgångspunkt bör därför vara att inte upphandla fler än fem. Utredningen anser att det ur konkurrenssynpunkt vore önskvärt att minst tre servicebyråer upphandlas.

Som framgår har bl.a. behovet av upphandling av driften beaktats av SPAR-utredningen i det förslag som lagts fram. Utskottet ser inte någon anledning att uppmärksamma regeringen på det lämpliga i att PSI-direktivet följs eller att verksamheten konkurrensutsätts och avstyrker därför motionen.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i reservationen.

1. Reducerad mervärdesskatt för vissa varor och tjänster, punkt 1 (v)

av Anne-Marie Wallouch (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att utreda möjligheten att sänka momsens på frukt och grönt. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So375 yrkande 10 och avslår motionerna 2006/07:Sk214, 2006/07:Sk284, 2006/07:Sk301 och 2006/07:Sk317.

Ställningstagande

Dåliga matvanor och fysisk inaktivitet bidrar till ökad dödlighet och flera vanliga sjukdomar. WHO bedömer att 80 % av hjärt-kärlsjukdom, 90 % av diabetes typ 2 och 30 % av all cancer skulle kunna undvikas genom bra matvanor, tillräckligt med fysisk aktivitet och rökstopp. Den ökade förekomsten av övervikt och fetma beror också på ett för högt energiintag och för lite fysisk aktivitet.

Enligt Folkhälsoinstitutets underlag till handlingsplan för goda matvanor och ökad fysisk aktivitet har andelen vuxna med fetma fördubblats sedan 1980, medan övervikten har ökat med 20 % för män och 30 % för kvinnor. Hälften av männen och en tredjedel av kvinnorna är överviktiga eller feta. Av männen lider 11 % av fetma medan motsvarande siffra för kvinnorna är 9 %. När det gäller barn visar olika studier att 15–20 % av barnen är överviktiga, varav 1–5 % är feta. Denna fetma ger upphov till ett stort mänskligt lidande.

Fetma och fetmarelaterade sjukdomar är bland de mest ojämnt fördelade ohälsotillstånden, och de sociala skillnaderna ökar. Även när det gäller hjärt-kärlsjukdomar kan en liknande skillnad konstateras. Dödligheten i dessa sjukdomar är 1,5 gånger högre bland arbetare och lågutbildade än bland den övriga befolkningen.

Det är nu dags att skrida till handling för ett lättare Sverige. Det är väl belagt att svenskarna borde konsumera mer frukt och grönt, och det har även Folkhälsoinstitutet föreslagit som en målsättning för goda matvanor. För att öka konsumtionen av dessa varor föreslår jag att möjligheten att sänka momsen på frukt och grönt utreds.

2. Skatte- och avgiftskontroll, punkt 8 (v)

av Anne-Marie Wallouch (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att en översyn av skattesystemet bör genomföras och ta upp frågor som rör skatteundandragande. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Sk278 yrkande 7 och avslår motionerna 2006/07:Sk211, 2006/07:Sk212, 2006/07:Sk256 och 2006/07:Sk303.

Ställningstagande

Skattefusket är ett allvarligt samhällsproblem. Hela vårt beskattningssystem bygger på att företag och medborgare i stort ställer sig bakom att välfärden i huvudsak ska finansieras med skatter som beslutats i demokratisk ordning. Om de grundläggande värderingarna i detta hänseende undermineras kan detta komma att sätta press på välfärdsordningar, sättet att ta ut skatt och skattekontrollens förutsättningar.

Det finns en lång rad problemområden där insatser är nödvändiga, t.ex. svartarbete inom byggsektorn, oredovisade inkomster inom kontanthandeln och momsbedrägerier.

Många lösningar finns på plats tack vare de utredningsinsatser som gjordes under den förra regeringen. Personalliggare har införts inom restaurang- och frisörbranscherna, omvänd skattskyldighet till moms kommer att gälla i byggbranschen och ett krav på underlag för internprissättning gentemot begränsat skattskyldiga har också införts. För att förhindra skatteundandragande i internationella koncerner har riksdagen antagit en reformerad CFC-lagstiftning (Controlled Foreign Company). Ett förslag om certifierade kassaregister i kontantbranscher har både lagrådsgranskats och godkänts inom EU och kan genomföras direkt.

Frågan om schablonbeskattning i utsatta branscher har fått en genomlysning genom det utredningsarbete som genomförts. Jag anser att arbetet med att ta fram en modell för schablonbeskattning är viktigt.

I Vänsterpartiets motion Sk278 föreslår motionären att skattesystemet ska ses över med den övergripande målsättningen att få fler människor i arbete. Vid en sådan översyn är det viktigt att problemen med det

utbredda skattefusket ingår. Olika former av skattefusk utgör i dag ett hot mot seriösa företag, och svartköp och svartjobb ger otrygga anställningsförhållanden för den enskilde.

Jag anser att det är viktigt att en översyn av skattesystemet även tar upp frågor som rör skatteundragande. Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Servicecheckar, punkt 9 – motiveringen (s, v)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Fredrik Olovsson (s), Britta Rådström (s), Hans Olsson (s) och Anne-Marie Wallouch (v).

Ställningstagande

Vi har redan under hösten 2006 motsatt oss det förslag om en skattereduktion för hushållstjänster som regeringen då aviserade. Särregler för tjänstesektorn innebär avsteg från de principer som låg bakom 1990 års skattereform och som allmänt bör gälla, nämligen att skapa så enkla, neutrala och likformiga skatteregler som möjligt.

Vi avslår i likhet med utskottet den aktuella motionen.

4. F-skattsedel, punkt 10 (s, v)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Fredrik Olovsson (s), Britta Rådström (s), Hans Olsson (s) och Anne-Marie Wallouch (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en utvidgad kontroll vid beslut om F-skattsedel, tidsbegränsade F-skattsedlar m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:Sk210, 2006/07:Sk254 yrkandena 1 och 2 samt 2006/07:Ju361 i denna del.

Ställningstagande

F-skattsedeln har i det svenska samhället blivit till någon form av garanti-sedel för att innehavaren har blivit granskad och betrodd att vara samhällets sista utpost för att ta in samhällets olika skatter och avgifter och därmed befria beställaren/konsumenten från vidare kontroller. Detta är tyvärr en föreställning som inte överensstämmer med verkligheten.

Det finns i huvudsak två övergripande problem kopplade till F-skattsedlar: dels ökar förekomsten av arbetstagare som "tvingas" uppträda som uppdragstagare med F-skattsedel, dels används de i ekonomisk brottslighet vid exempelvis momsbedrägerier och handel med svart arbetskraft.

Det är i dagens läge alltför enkelt för oseriösa personer att inregistrera bulvanföretag som endast är avsedda att användas för framför allt momsbedrägerier men även för kreditbedrägerier. Momsbedrägerier är en synnerligen bevärlig form av ekonomisk brottslighet att bekämpa, eftersom det knappast finns systemlösningar som kan tänkas ta bort motivationen att begå momsbedrägerier. Det är således kontroll som erfordras, men då gäller det naturligtvis att utforma kontrollen så att den kräver så lite resurser som möjligt men ändå ger stora effekter.

Möjligheterna måste förbättras för att hindra att oseriösa företagare får F-skattsedel. I dag granskas den sökandes historiska bakgrund när det gäller redovisning och betalning av skatter. Men det räcker inte. Fler faktorer måste beaktas vid ansökan om F-skatt. Det kan vara oegentligheter i samband med deklaration och vissa typer av brottslighet såsom bokföringsbrott. Dessutom anser vi att den personkrets som kan granskas vid prövning av F-skatt ska utökas till att omfatta även andra personer i företaget än företagsledaren.

Vi anser att de kontrollåtgärder som redovisas i motion Ju361 bör vara möjliga att införa vid registreringen av skatte- och avgiftsanmälan respektive F-skattsedel. Vi är medvetna om att dessa åtgärder inte löser alla problem med momsbedrägerier men tror att mycket skulle vara vunnet om förslagen genomfördes.

En F-skattsedel utfärdas utan ansökan för den som vid utgången av närmast föregående inkomstår hade en sådan skattsedel. Det innebär att den som en gång tilldelats F-skattsedel får en ny varje år. I praktiken betyder det att ett beslut att utfärda en F-skattsedel gäller utan tidsbegränsning. Naturligtvis kan F-skattsedeln återkallas om näringsverksamhet inte längre bedrivs, men det kräver en aktiv handling antingen från den skattskyldige eller från Skatteverket.

Skatteverket har i en rapport föreslagit att tidsbegränsade F-skattsedlar ska utfärdas om den debiterade skatten enligt ansökan inte överstiger ett visst belopp. Tidsbegränsningen ska avse såväl obegränsat som begränsat skattskyldiga. Vi menar att man skulle kunna bestämma den krets som omfattas av en tidsbegränsning till att gälla F-skattsedlar där den debiterade skatten enligt ansökan inte överstiger 10 000 kr. Genom att införa tidsbegränsade F-skattsedlar skulle möjligheten att upptäcka svartarbete öka ytterligare.

Ett speciellt problem som försvårar bevisningen av att svart arbetskraft använts utgör den nuvarande ordningen att arbetsgivarna endast en gång om året redovisar till vilka anställda källskatt och arbetsgivaravgifter betalats. Detta öppnar naturligtvis möjlighet för manipulationer vid misstanke om att svart arbetskraft använts. En månatlig redovisning skulle radikalt förbättra bevisläget. I Danmark har man t.ex. månadsvis redovisning på individnivå av skatter och avgifter. Det bör framhållas att de flesta arbetsgivare redan har ett lönesystem på data där det är möjligt att enkelt dra fram listor på anställdas skatteavdrag månadsvis.

Vad vi anför bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. Uppgift om arbetsgivaravgifter m.m. på slutskattsedel och lönebesked, punkt 11 – motiveringen (s, v)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Fredrik Olovsson (s), Britta Rådström (s), Hans Olsson (s) och Anne-Marie Wallouch (v).

Ställningstagande

Vi anser att Skatteverket har viktigare uppgifter än att informera löntagare om hur mycket arbetsgivaravgifter som utgår på en lön, men kan i övrigt ansluta oss till utskottets motivering. Vi avstyrker i likhet med utskottet de aktuella motionerna.

6. Skriftliga svar från Skatteverket, punkt 14 (v)

av Anne-Marie Wallouch (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservationen om att Skatteverket ska stå för de skriftliga svar som man ger skattskyldiga. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Sk260.

Ställningstagande

I vissa fall vill en näringsidkare förvissa sig om hur han eller hon ska handla för att inte begå skatterättsliga fel. Ett vanligt sätt är att tillskriva skattemyndigheten för att få svar på hur man ska handla. Trots att näringsidkaren handlar i enlighet med det skriftliga svar han/hon fått kan detta överprövas vid ett senare tillfälle, t.ex. vid en revision. Trots att samma omständigheter föreligger vid de båda bedömningstillfällena kan revisionen komma fram till en annan bedömning än vad skattemyndigheten gjort; då blir skattemyndighetens svar ej giltigt utan revisionens beslut blir gällande. Det är lite märkligt att ett skriftligt svar från myndigheten inte gäller.

Om omständigheterna som ligger till grund för det skriftliga svaret överensstämmer med de omständigheter som föreligger vid revisionstillfället bör bedömningen från det första bedömningstillfället (det skriftliga svaret) gälla. Skattemyndigheten ska alltså stå för de svar (skriftliga) som man ger skattskyldiga.

Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilt yttrande

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande särskilda yttrande. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i det särskilda yttrandet.

Skatte- och avgiftskontroll, punkt 8 (s)

Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Fredrik Olovsson (s), Britta Rådström (s) och Hans Olsson (s) anför:

Vi kan konstatera att de åtgärder som vidtagits för att komma till rätta med skattefusk och skattebedrägerier i huvudsak har utformats av den socialdemokratiska regeringen och har ingen invändning mot att utskottet ställer sig bakom dessa viktiga åtgärder.

Vi är emellertid inte övertygade om att den nuvarande regeringen kommer att driva dessa frågor med samma kraft. Till exempel verkar förslaget om certifierade kassaregister dröja. Regeringen bör, för att visa allvaret i sin vilja att motverka skattefusk, använda några av de förslag som är uppmärksammade i olika utredningar samt även initiera en informationskampanj om skattefusks konsekvenser.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006

2006/07:Sk203 av Inger René och Ewa Thalén Finné (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att arbetsgivaravgiften ska redovisas på slutskattsedeln.

2006/07:Sk207 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att debiterade sociala avgifter ska redovisas både i deklarationsblanketten och i det slutliga skattebeskedet.

2006/07:Sk208 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att statsanställda på sina lönebesked ska få uppgift om sina totala lönekostnader.

2006/07:Sk210 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Claes-Göran Brandin (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av skärpta regler vid utfärdande av F-skattsedel.

2006/07:Sk211 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Claes-Göran Brandin (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om lagstiftningen gällande skatteundandraganden.

2006/07:Sk212 av Ronny Olander och Kent Härstedt (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av omfattande kontroll av skattefusk.

2006/07:Sk213 av Lars Elinderson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en analog, arkivbeständig dokumentering av den svenska folkbokföringen.

2006/07:Sk214 av Kent Olsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att momssatsen för dansbandsmusik och konserter ska vara densamma.

2006/07:Sk216 av Hans Hoff (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om vikten av att personer med skyddad identitet garanteras ett fullgott skydd.

2006/07:Sk217 av Anna König Jerlmyr och Tomas Tobé (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förlänga fristen vid inbetalning av mervärdesskatt.

2006/07:Sk220 av Katarina Brännström (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om önskvärldheten att enhetliga regler ska gälla för alla företag avseende försening av inbetalningar av skatter och avgifter.

2006/07:Sk227 av Björn Leivik (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om upphandling av driften för SPAR.

2006/07:Sk229 av Ulf Sjösten (m):

Riksdagen begär att regeringen gör en översyn av skatteprocessen i enlighet med vad som anförs i motionen.

2006/07:Sk236 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inte momsbelägga ideell verksamhet.

2006/07:Sk238 av Jörgen Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att återinföra sockennamnet som indelningsgrund för folkbokföring och fastighetsbildning.

2006/07:Sk241 av Jörgen Johansson och Jan Andersson (båda c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en översyn av avdragsrätten för mervärdesskatt i samband med rån, stöld och övriga tillgreppsbrott.

2006/07:Sk254 av Marie Engström m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om införande av tidsbegränsade F-skattsedlar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om användande av F-skattsedlar som ett redskap att motverka skatteundragande.

2006/07:Sk256 av Inger Jarl Beck (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att samköra register för att bekämpa svartarbete.

2006/07:Sk260 av Marie Engström m.fl. (v):

Riksdagen begär att regeringen återkommer till riksdagen med förslag om giltigheten av skattehandläggares skriftliga svar till skattskyldiga.

2006/07:Sk271 av Karin Pilsäter (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa ett system med servicecheckar då privatpersoner betalar lön för utfört arbete till enskilda personer.

2006/07:Sk276 av Inge Garstedt (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn om huruvida uttagsskatt även fortsättningsvis ska finnas på fastighetsarbete.

2006/07:Sk278 av Marie Engström m.fl. (v):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en översyn av skattesystemet även ska ta upp frågor om skatteundandragande.

2006/07:Sk280 av Jan-Evert Rådström och Krister Hammarbergh (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avdragsrätten för moms på fordon i näringsverksamhet.

2006/07:Sk284 av Allan Widman (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör verka för att återinföra en enhetlig momssats.

2006/07:Sk293 av Eva Flyborg (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om möjligheten att skriva sig hos annan person utan dennas medgivande.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att göra det olagligt att skriva sig hos en annan person utan dennas medgivande.

2006/07:Sk294 av Christer Engelhardt (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vindkraftskooperativ.

2006/07:Sk301 av Ingemar Vänerlöv (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda ett avskaffande av moms på körkortsutbildning.

2006/07:Sk303 av Anders Karlsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att motarbeta den svarta ekonomin.

2006/07:Sk305 av Anna Kinberg Batra och Gustav Blix (båda m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa källskattesystemet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om synliga skatter.

2006/07:Sk306 av Thomas Bodström m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tillsätta en utredning med uppgift att se över behovet av att höja beloppsgränsen för månatlig momsredovisning.

2006/07:Sk310 av Lars Wegendal m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skattebestämmelser för det ideella föreningslivet och non-profit-verksamheter.

2006/07:Sk317 av Anne Marie Brodén (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om restaurangmomsen.

2006/07:Ju310 av Torkild Strandberg (fp):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om momsavdrag för belopp som stulits vid rån eller stöld.

2006/07:Ju361 av Sylvia Lindgren och Christina Axelsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ekonomisk brottslighet.

Behandlas här såvitt avser momsbedrägerier och svart arbetskraft.

2006/07:So375 av Lars Ohly m.fl. (v):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att möjligheten att sänka momsen på frukt och grönt ska utredas.